

Nr 114.

Av herr **Nylander m. fl.**, om ändring i rubrikerna 689, 696 och 854 i tulltaxan.

Efter nu gällande tulltaxas ikraftträdande år 1911 hava här i landet uppstått åtskilliga nya industrier, vilkas alster ej alls äro tullskyddade, enär de vid tiden för senaste tulltaxerevision ej tillverkades inom landet. Likaså framställas nu i vårt land varor, vilka visserligen äro tullbeskattade, men för vilka av samma anledning ingen lämplig rubrik finnes i tulltaxan. Även om man skulle utgå därifrån, att — alldenstund våra nuvarande tullsatser äro avpassade efter penningvärdet före kriget och ännu ingen industri åtnjuter ökat tullskydd med hänsyn till penningvärdets fall — det icke kan ifrågasättas att för här ifrågavarande alster bestämma tullsatser, grundade på nuvarande prisläge, så torde dock å andra sidan få erkännas det berättigade däruti, att åtminstone samma tullskydd beredes dessa varor, som nu gäller närmast likartade varor.

Bland andra äro nedannämnda tre varuslag, vilka numera äro föremål för tillverkning inom landet, i behov av lämpligt tullskydd.

Termosflaskor utan hylsa.

Sedan några år tillbaka tillverkas här i landet vid flera fabriker vacuumflaskor kallade bl. a. termosflaskor, med dubbla väggar av mycket tunnt glas samt med luftförtunnat mellanrum för isolering och med den yttre väggen invändigt belagd med tennfolium för utestängande av luft.

Det är de under kriget rådande importsvarigheterna, som uppammat tillverkningen av en vara, som förut till största delen hämtades från Tyskland. För närvarande finnas flera fabriker för tillverkning av termosflaskor, sysselsättande c:a 200 arbetare, och är företagens produktionsförmåga tillräcklig för att helt kunna fylla den inhemska marknadens behov. De viktigaste fabrikerna äro A.-B. Elektraverken, Stockholm, Nyköpings Glasisolering A.-B., Nyköping, och Svenska Isoleringssk-fabriken i Jönköping.

I saknad av särskild tulltaxebestämmelse har denna artikel enligt kungl. generaltullstyrelsens beslut — gillat av Kungl. Maj:t — hänförs till rubriken 694 i gällande tulltaxa med en tull av 6 öre pr kg. motsvarande c:a 1 öre pr flaska. Denna tullsats blir naturligtvis utan varje skyddande betydelse, då den ej alls är avpassad för varor av detta slag, och är det för övrigt ur tullteknisk synpunkt olämpligt att hänföra denna vara till ovannämnda rubrik, då termosflaskor äro produkten av en helt annan teknik än vanliga flaskor.

Den svåra konkurrens med utlandet, som mött nämnda industri på senaste tiden, gör det emellertid nödvändigt, att densamma kommer i åtnjutande av skydd för sin tillverkning, därest den ej skall duka under. Under sådana förhållanden torde det få anses rättvist, att åtminstone ett tullskydd motsvarande det, som säkerligen kommit denna industri till del, därest den existerat då nuvarande tulltaxebestämmelser infördes, varder beviljat.

Ett efter tullsatserna å glasindustriens övriga alster lämpat tullskydd torde kunna ernås därigenom, att en bestämmelse införes i tulltaxan om, att s. k. termosflaskor utan hylsa upptagas i rubrik 696 och sålunda komma att draga en tull av 60 öre pr kg. Rubriken skulle då erhålla följande lydelse:

Flaskor och burkar: — — — —

— — — — —
andra slag, härunder inbegripna flaskor, försedda med flätning eller annan beklädnad, som icke utgör emballage ävensom termosflaskor utan hylsa..... 1 kg. 60 öre.

Kardläder.

I Sverige är fabrikation av kardband eller kardbeslag en ny industri. Före kriget erhöll textilindustrien sitt behov av kardbeslag från utlandet i tillräcklig mängd, och ingen utsikt fanns för en svensk industri att med någon utsikt till framgång kunna upptaga konkurrensen med de stora utländska fabrikerna på detta område. Genast vid krigsutbrottet visade det sig emellertid, att den svenska textilindustrien skulle få svårt att erhålla sitt behov av kardläder, och ju längre kriget fortsatte desto kännbarare blev bristen för att till slut bliva alldeles outhärdlig.

För att söka avhjälpa textilindustriens svårigheter i detta avseende bildades år 1918 A.-B. Kardläder i Norrköping med ett aktiekapital av 250,000 kronor. Bolaget tillverkar f. n. med c:a 45 maskiner ungefär 75,000 meter band. Denna fabrikation är emellertid avsedd att inom den närmaste tiden, då erforderliga maskiner hunnit anlända, minst fördubblas.

Enär behovet av kardläder inom landet torde kunna uppskattas till 150- å 200,000 meter skulle ifrågavarande fabrik inom den närmaste tiden vara i stånd att tillfredsställa hela landets behov av denna viktiga förbrukningsartikel, som för vår textilindustris trygghet under brydsamma förvecklingar i framtiden är av utomordentligt stor betydelse. Under kristiden har det nämligen visat sig, att brist på kardläder hotat att stoppa hela textilindustrien, varigenom den stora arbetarstam som användes vid våra textilfabriker landet runt skulle riskera att bli utan arbete.

Då emellertid konkurrensen från utlandet är synnerligen stor och bolaget på grund av mycket dyrbara anläggnings- och experimentkostnader före fabrikationens igångsättande förbrukat ett avsevärt kapital, synes det vara i oundgängligt behov av tullskydd, om icke denna nya industri skall fullständigt äventyras.

Kardbeslag äro i tulltaxan upptagna under rubr. 854 utan tull. De för fabrikationen nödvändiga råmaterialerna, yllefilt, bomullsvävnad och ståltråd äro däremot tullbelagda.

Den minsta tullsats, i betraktande av prisnivån före kriget, som bör åsättas denna vara är 1 kr. pr kg.

Fotografiska torrplåtar.

Beträffande fotografiska torrplåtar anförde 1909 års tulltaxekommitté följande:

»Den i gällande tulltaxa upptagna tull å fotografiska torrplåtar, 30 öre pr kg., infördes år 1895 till skydd för då förefintlig inhemsk tillverkning av ifrågavarande artiklar. Denna tillverkning har emellertid, enligt vad upplyst blivit, numera nedlagts, och, såvitt kommittén kunnat inhämta, lära inga utsikter finnas för dess återupptagande. På grund härav och då tullsatsen onekligen verkar betungande för de fotografiska ateljéerna inom landet — importen av denna artikel utgjorde under femårsperioden 1901—1905 i årligt medeltal omkring 120,000 kg. — har kommittén ansett, att artikeln ifråga bör upptagas såsom tullfri».

Efter c:a 3 års experiment, som förorsakat dryga kostnader, har det emellertid lyckats A.-B. Fotografisk Industri i Stockholm att framställa fotografiska torrplåtar av god kvalitet.

Oaktat fabriken, som har ett aktiekapital av 250,000 kr., endast varit i gång ett par år, har den redan kommit upp i en tillverkningskapacitet f. n. av c:a 75,000 kg. pr år. Såsom jämförelse må meddelas att under år 1913, 1915 och 1918 importerats resp. 222,424, 238,222 och 217,989 kg.

Fotografiska torrplåtar äro för närvarande tullfria enligt rubr. 689. På grund av den svåra konkurrensen från Tyskland, England och Amerika samt med hänsyn därtill, att samtliga de inom denna industri använda råvarorna, glas, gelatin, silvernitrat och andra kemikalier äro belagda med delvis ganska hög tull, är det emellertid nödvändigt för industriens fortsatta bestånd, att den erhåller statsmakternas stöd. Man måste nämligen anse det synnerligen önskvärt, att fotografiska torrplåtar tillverkas inom landet. På grund av importsvårigheter under kristiden var nämligen bristen å denna för fotograferna viktiga nödvändighetsartikel synnerligen stor, och även sjukhusens behov av röntgenplåtar kunde endast med svårighet tillfredsställas. Även torde hänsyn böra tagas till arméns och marinens behov under krig av denna vara.

Med hänsyn till dessa omständigheter torde det icke få anses obilligt, att denna industri erhåller ett tullskydd, som åtminstone ej är mindre än det skydd, som densamma skulle erhållit, därest den varit i gång vid tiden för senaste tulltaxerevision.

Under sådana förhållanden torde en tullsats av 50 öre pr kg., motsvarande c:a 15 proc. av 1911 års pris, få anses lämplig.

På grund av vad vi ovan anført, få vi sålunda hemställa, att riksdagen måtte besluta följande ändringar i nu gällande tulltaxa:

Rubrik 689. Fotografiska torrplåtar eller s. k. emulsionsplåtar med eller utan negativbilder ... .. 1 kg. 50 öre.
Anm. Avdrag i vikten medgives ej för askar, papper och dylikt omslag.

— — — — —

Flaskor och burkar:

Rubrik 696. andra slag, härunder inbegripna flaskor, försedda med flätning eller annan beklädnad, som icke utgör emballage, ävensom termosflaskor utan hylsa ..... 1 kg. 60 öre.

— — — — —

Rubrik 854. Kardbeslag ..... 1 kg. 1 krona.

Stockholm den 21 januari 1920.

Erik Nylander.

Ivar Swartling.

Nils Winkler.

Sven Lübeck.

Edvard Låthander.